



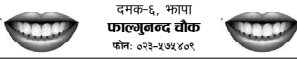
नेपाल-भारत  
सम्बन्धमा  
'आइस ब्रेक'को  
संकेत

सत्येन्द्रलाल कर्ण  
lalasyendra1959@gmail.com

सिटी डेन्टल

आधुनिक प्रविधिबाट सञ्चालित यहाँ नयाँ प्रविधिबाट दाँत लगाउनुको साथै मुख तथा दाँतसम्बन्धी सम्पूर्ण उपचार गरिन्छ।

रसको शाखा मधुमल्लामा पनि खुलेको छ।



दमक-६, भ्रमा  
फाल्गुनन्द चौक  
फोन: ०२२-२५४०९

राष्ट्रिय दैनिक  
**पूर्वसन्देश**  
PURBA SANDESH NATIONAL DAILY

वि.प्र.भा.भा.पा.द.नं.९९। ०५/०५/२०२६

सत्यता, स्वतन्त्रता र जिम्मेवारी हाम्रो प्रतिवद्धता



purbasandesh.com



**आमा डेन्टल केयर प्रा. लि.**

दमक-६, थानारोड (प्रधान कार्यालय)  
सम्पर्क नम्बर : ०२३-५७२६४/९८१४९१२५००

दमक-९, रवि स्टेज गेट बजिङ (शाखा कार्यालय)  
सम्पर्क नम्बर: ०२३-५७७८१६

हाम्रा उपलब्ध डाक्टरहरू

१. डा. प्रनेस श्रेष्ठ (MDS- Orthodontist)  
२. डा. सुस्मिता नेपाल (BDS- Dental Surgeon)  
३. डा. गीरा आचार्य (BDS- Dental Surgeon)

नोट : हप्ताको सातै दिन दन्त उपचार सेवा उपलब्ध छ।

वर्ष १९

अंक - १३०

२०८३ वैशाख ३१ गते विहीवार

Thursday, 14 May 2026

मूल्य ७/-

संक्षेप

प्रतिनिधिसभाको सचिवमा अधिकारी

दमक/ प्रतिनिधि सभाको सचिवमा प्रकाश अधिकारी नियुक्त भएका छन्। राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले प्रतिनिधि सभाका सभामुख डीपी अर्वाको सिफारिसमा अधिकारीलाई प्रतिनिधि सभाको सचिवमा नियुक्त गरेका हुन्।

राष्ट्रपति पौडेलले नेपालको संविधानको धारा १०६ को उपधारा (१) बमोजिम संसुबासमाका अधिकारीलाई सहीय संसद, प्रतिनिधि सभाको सचिव पदमा नियुक्त गरेको राष्ट्रपति कार्यालयले जनाएको छ। राष्ट्रपति पौडेलले हिजो यसअघिका सचिव हरकराज राईलाई पदमुक्त गरेका थिए।

नेपाल आयात निगमका भट्टको राजीनामा

दमक/ नेपाल आयात निगम लिमिटेडका कार्यकारी निर्देशक डा। चण्डिकाप्रसाद भट्टले पदबाट राजीनामा दिएका छन्। उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयका अनुसार उनले बुधवार राजीनामा बुझाएका हुन्। मन्त्रालयका सूचना अधिकारी सुप्रसाद चापागाईंले भोलिबिहानै लागू गर्ने राजीनामा दिएका जानकारी दिएका छन्।

उद्योगमन्त्री गौरीकुमारी यादवले राजीनामा दिन आग्रह गरेपछि भट्टले पद छोडेको बताइएको छ। उनलाई २०८० फागुन २६ गते तत्कालीन सरकारले तीन वर्षका लागि नियुक्त गरेको थियो।

रोशनी वादी नियन्त्रणमा

दमक। सर्वोच्च अदालतको इजलासमै हुलहुज्जत गरेको आरोपमा वादी अभियन्ता रोशनी वादीलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ। उनलाई सिंहदरवार प्रहरी वृत्तमा राखिएको प्रहरीले जनाएको छ।

चर्चाचक्र 'लालीबजार' विरुद्ध रिट दायर गरी मुद्दाको सुनुवाइका लागि इजलासमा उपस्थित भएको वादीले सुनुवाइका क्रममा हुलहुज्जत गरेपछि नियन्त्रणमा लिइएको हो। उनले उक्त चर्चाचक्रले वादी समूहकायका मोहनालाई बदनाम गरेको भन्दै प्रदर्शन रोक्न माग गर्दै आएको छ। केही दिनअघि उनी राख्पा सभापति रवि लामिछानेको गाडी अगाडि सुत्तिविएको घटनाले पनि चर्चा पाएको थियो।

३८ लाख रुपैयाँ हिनामिना आरोपमा ५ पक्राउ

काठमाडौं/ शिवराज नगरपालिका अन्तर्गतको आधारीभूत स्वास्थ्य सेवा अस्पताल चर्चामा फेरि ३८ लाख रुपैयाँ हिनामिना भएको आरोपमा ५ जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ।

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को आर्थिक कारोबारमा अनियमितता भएको भन्दै नगरपालिकाले दिएको उजुरीपछि अनुसन्धान गर्दा अस्पतालको सेवा शुल्क र औषधि बिक्रीबाट उठेको रकम बेकामा पूरा जम्मा नभएको भेटिएको प्रहरीले जनाएको छ।

तेखा परीक्षणका क्रममा १२९ थान बैक भौचर भए पनि ३८ लाख १९ हजार ७३० रुपैयाँ कारोबारको रकम नेपाल बैक लिमिटेड चर्चौटा शाखामा जम्मा नभएको पाइएको हो।

अस्पताल व्यवस्थापन समितिको उजुरीपछि प्रहरीले संलग्न व्यक्तिहरूलाई पक्राउ गरेको हो। पक्राउ पर्नेमा अस्पताल, नगरपालिका र बैकका कर्मचारीहरू रहेका छन्। उनीहरूमाथि ठगी तथा अपराधिक विस्थासघातको आरोप लगाइएको छ।

सतारुह दल राख्पा केन्द्रीय समिति विघटन

पहिलो महाधिवेशन घोषणा

स्वोन्द्र कार्की

दमक/ राख्पाको पहिलो महाधिवेशन असारमा, केन्द्रीय समिति विघटन गरेर सुरु भयो नयाँ अध्यक्ष दमक नेपाली राजनीतिमा छोटो समयमै असाधारण उभार ल्याएको राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (राख्पा) अब 'आ' नो संसदनात्मक यात्राको नयाँ चरणमा प्रवेश गरेको छ। स्थापना भएको चार वर्षमै संघीय संसदमा बलियो उपस्थितिसहित सरकारको नेतृत्व गरिरहेको राख्पाले अब पहिलो महाधिवेशन गर्ने तयारी अघि बढाएको छ। बुधवार मन्त्रालयस्थित पार्टी केन्द्रीय कार्यालयमा बसेको केन्द्रीय समिति बैठकले आगामी असार ७, ८ र ९ गते चितवनमा पहिलो महाधिवेशन आयोजना गर्ने निर्णय गरेको हो। तर राख्पाले भने पहिलो चरणमै पार्टीको वर्तमान केन्द्रीय समिति स्वतः विघटन गरिएको छ। अब सोही समिति 'महाधिवेशन मूल आयोजक समिति' मा रूपांतरण भएर काम गर्नेछ।



लामिछानेको संयोजकत्वमा मूल आयोजक समिति गठन गरेको छ। महामन्त्री कविन्द्र बुढोकोटीका अनुसार अब पार्टीका सम्पूर्ण केन्द्रीय गतिविधि महाधिवेशन आयोजक समितिमाफत सञ्चालन हुनेछन्। नेपालको राजनीतिक इतिहास हेर्दा नयाँ दलहरूले छोटो समयमै जनमत त ताने गरेका छन्, तर संगठनलाई संस्थागत बनाउन भने कठिनाई भोगे गरेका उदाहरण प्रशस्तै छन्। २०७६ सालमै उदाएका धेरै दल समयसँगै विभाजन र नेतृत्व विवादमा हराए। तर राख्पाले भने पहिलो चरणमै आफूलाई 'आन्दोलनबाट संस्थागत दल' मा रूपांतरण गर्ने प्रयास थालेको विश्लेषण भइरहेको छ।

दमक अस्पतालमा ६ शैयाको क्याबिन सञ्चालन

सय शैयाको स्तरोन्नतिका लागि प्रक्रिया सुरु



दमक/ दमक अस्पतालमा बढेको चाप र सेवाग्राहीको माग बमोजिम दमक अस्पताललाई सुविधा सम्पन्न गराउन ६ शैयाको क्याबिन कुम्हारदेखि सञ्चालनमा आएको छ। दमक नगरप्रमुख रामकुमार थापाले सो क्याबिनको रिबन काटेर उदघाटन गरे। स्वास्थ्य चौकीका रूमा स्थापना भएको अस्पतालले २०७३ सालदेखि १५ शैयाको नगर अस्पतालका रूमा सेवा सुरु गरेको थियो। हाल अस्पतालले 'आ' नै आन्तरिक प्रोक्तबाट सेवा विस्तार गर्दै आरुहिक उपचार प्रणालीलाई प्रथमिकता दिइएको जनाएको छ। सरकारले प्रवेश र संघीय सरकारसँग नयाँ कार्यक्रम तथा सहकारिताको थालोले बताए। नगरप्रमुख थापाका उनका अनुसार उक्त क्याबिनहरू आवश्यकता अनुसार १० वटा हुँदै जाने छ। सोही क्रममा थापाले कुम्हारदेखि नै सो अस्पताललाई सय बेडको बनाउने प्रक्रियाको थालनी भएको जानकारी दिए। सय बेडको

निर्वाचन आयोगको प्रस्ताव प्रदेश र स्थानीय तहको चुनाव एकै पटक

दमक/ निर्वाचन आयोगले २०८४ सालमा हुने स्थानीय तह र प्रदेश सभाको निर्वाचन एकै मितिमा सम्पन्न गर्न राजनीतिक दलहरूलाई प्रस्ताव गरेको छ। आयोगका अनुसार २०८४ वैशाख ३० गते स्थानीय तह र सोही वर्ष मङ्सिर ४ गते प्रदेश सभाको पदाविधि समाप्त हुने भएकाले यी दुवै तहको निर्वाचन एकैपटक गर्दा राज्यको करिब ४ अर्ब रुपियाँभन्दा बढी खर्च बचत हुने कार्यवाहक प्रमुख आयुक्त रामप्रसाद भण्डारीले जानकारी दिए। निर्वाचनलाई मितव्ययी, प्रविधिमैत्री र व्यवस्थित बनाउने उद्देश्यले राजनीतिक दलहरूसँग

कायम भए १७ मन्त्रालय

दमक/ संघीय सरकारमा मन्त्रालयको संख्या १७ मा फारिएको छ। प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद् कार्यालयसहित २२ वटा रहेकोमा सरकारले कार्यविभाजन नियमावलीमाफत मन्त्रालयको संख्या घटाएर १७ मा फारेका हो। बुधवार बसेको मन्त्रपरिषद् बैठकले कार्यविभाजन नियमावली २०८३ स्वीकृत गर्ने निर्णय गरेको छ। यससँगै अब प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यलयसहित १८ वटा मन्त्रालय कायम भएका छन्।

एसईईमा भाषाबाट फोर जीपीए ल्याउने ५६ जना

काष्ठा/ यस वर्षको माध्यमिक शिक्षा परीक्षा एसईईमा भाषाका ५६ जना विद्यार्थीले ४ जीपीए ल्याउँदै उत्कृष्ट नतिजा हासिल गरेका छन्। शिक्षा तथा सभन्वय इकाई भाषाका अनुसार १० वटा सामुदायिक विद्यालयबाट ५६ जना तथा २९ वटा संस्थागत विद्यालयबाट ४२ जना विद्यार्थीले ४ जीपीए प्राप्त गरेका हुन्। उत्कृष्ट नतिजा ल्याउनेमध्ये साधारण धारतर्फ ५२ जना र प्राविधिक धारतर्फ ४ जना विद्यार्थी रहेका छन्। जिल्लामा सबैभन्दा धेरै ४ जीपीए ल्याउने विद्यालयका रूमा बिर्तामोडस्थित वाल्मीकि एजुकेशन फाउन्डेसन अगाडि देखिएको छ। उक्त विद्यालयका ६ जना विद्यार्थीले ४ जीपीए ल्याएका छन्। त्यसपछि दमकस्थित ग्लोबल एजुकेशन एकेडेमीका ५ जना विद्यार्थीले उत्कृष्ट नतिजा ल्याएका छन्। यसरी एभरेष्ट बोर्डिङ स्कूल दमक, न्युटन्स एजुकेशन फाउन्डेसन बिर्तामोड, भ्रामा मोडल इडिलिस सेकेन्डरी स्कूल दमक तथा एकाता एकेडेमी दमकका २२२ जना विद्यार्थीले ४ जीपीए प्राप्त गरेका छन्। सामुदायिक विद्यालयतर्फ मोहनमाया मावि बिर्तामोड, जनता मावि गौरादह, हिमालय मावि दमक र मङ्गलम मावि लखनपुरका २२ जना विद्यार्थीले उत्कृष्ट नतिजा ल्याएका छन्।

प्रधानमन्त्रीको जवाफ नपाएपछि प्रतिपक्षी आक्रोशित

दमक/ प्रतिनिधि सभामा प्रधानमन्त्री बालेन्द्र शाहको उपस्थितिको माग गर्दै विपक्षी दलहरूले बैठक अवस्थामै गरेको छ। बुधवार बसेको बैठकमा सरकारको नीति तथा कार्यक्रममाथिको छलफल अघि बढाउने क्रममा अर्थमन्त्री डा. स्वर्णिम बाल्लेले प्रधानमन्त्रीका तर्फबाट प्रस्ताव प्रस्तुत गर्न अनुमति पाएपछि विपक्षी दलहरूले आपत्ति जनाउँदै सदन अवस्थामै गरेको छ। विपक्षी दलका सांसदहरूले प्रधानमन्त्री स्वयं उपस्थित नभएसम्म नीति तथा कार्यक्रममाथि छलफल अघि बढाउने निर्णय गरेको छ।

ऊँ शान्ति डेन्टल हस्पिटलका सेवाहरू

- १) दाँत तथा मुख सम्बन्धी सम्पूर्ण परिष्कार उपचार तथा परामर्श सेवा
- २) दाँत निकाल्ने
- ३) दाँतको खोलि राख्ने।
- ४) दाँतको जर्दीछि उपचार गर्ने।
- ५) दाँतको खोलि राख्ने।
- ६) दाँत नभएको ठाउँमा फिक्नु गर्न पनि सेवा राख्ने।
- ७) मिल्नेको उदरमा टिट्टा ठोक्न सेवा राख्ने।
- ८) अत्याधुनिक मेसिनले दाँत काट्ने गर्ने।
- ९) निज सुविधा, स्वस्थ अनुभव, गिनाबाट राख्ने तथा पाएरिष्कारको उपचार गर्ने।
- १०) Oral-Ulcer रूमा Oral-Cancer को परामर्श।
- ११) मुकुरोको साधारण सर्जिकल सेवा। Minor Surgery
- १२) मुकुरोको जटिल सर्जिकल सेवा। Major Surgery
- १३) दाँतको Implant गर्ने।
- १४) दाँतको OPD सेवा।

ऊँ शान्ति डेन्टल हस्पिटल  
दमक-५, बेलडांगी रोड, डि म्याक्स आडाई (फोन: ०२३-५५९१०६)

# सम्पादकीय

## आखिर गरे त हुँदो रहेछ नि

माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एसईई) सकिएको केवल २६ दिनभित्र नतिजा सार्वजनिक हुनु नेपाली शिक्षा प्रणालीका लागि सरकारत्मक र ऐतिहासिक उदाहरण बनेको छ । वर्षौंदेिष विद्यार्थी, अभिभावक र शिक्षकले भोग्दै आएको लामो प्रतीक्षाको संस्कृतिलाई यसपटक तोडिएको छ । यसले एउटा महत्वपूर्ण सन्देश दिइएको छ—इच्छाशक्ति, योजना र जिम्मेवारीका साथ काम गरियो भने सरकारी संयन्त्रले पनि छिटो, प्रभावकारी र परिणाममुखी ढंगले काम गर्न सक्छ ।

नेपालमा परीक्षा सकिएपछि महिनासम्म नतिजा नआउँदा विद्यार्थी मानसिक तनावमा बस्न बाध्य हुन्थे । उनीहरूको भविष्य अन्यायमा पर्दथ्यो । उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि आवेदन दिने समय छुट्ने, विदेश अध्ययनको योजना प्रभावित हुने र घरपरिवार समेत चिन्तित बन्ने अवस्था रहन्थ्यो । तर यसपटक छोटो समयमै नतिजा सार्वजनिक हुँदा विद्यार्थीमा उत्साह थपिएको छ । यसले परीक्षा न्यवस्थापन प्रणालीप्रति नागरिकको विश्वास पनि बढाएको छ ।

यो उपलब्धि केवल एउटा नतिजा सार्वजनिक गर्ने कार्यमा सीमित हुनु हुँदैन । यसलाई शिक्षा क्षेत्रमा सुधारको प्रारम्भिक आधारका रूपमा लिनु जरुरी छ । यदि एसईईको नतिजा २६ दिनमै दिन सकिन्छ भने लोकसेवा, विश्वविद्यालय, शिक्षक सेवा आयोग लगायत अन्य शैक्षिक तथा प्रतिस्पर्धात्मक परीक्षाहरूको नतिजा पनि समयमै प्रकाशन गर्न सकिन्छ । नेपालमा कतिपय परीक्षाको नतिजा आउन अत्यधिक ढिलाइ हुने गरेको छ, जसले हजारौं युवाको समय र ऊर्जा खेर जाने गरेको छ । अब सम्बन्धित निकायहरूले प्रविधिक प्रयोग, उत्तरपुस्तिका परीक्षा प्रणालीको सुधार र कार्यक्षमतामा वृद्धि गरेर सबै परीक्षा न्यवस्थापनलाई समयबद्ध बनाउन आवश्यक छ ।

यससँगै अर्को महत्वपूर्ण पक्ष उच्च शिक्षासँग जोडिएको छ । एसईईपछि विद्यार्थीले सहज, सुलभ र गुणस्तरीय उच्च शिक्षा पाउनुपर्छ । अहिले पनि धेरै विद्यार्थी आर्थिक अभाव, सिटको कमी, गुणस्तरीय कलेजको अभाव तथा महँगो शुल्कका कारण सरसम्मै भन्नु हुन्छन् । ग्रामीण क्षेत्रका विद्यार्थी अझै अभावित हुने गरेका छन् । सरकारले सामुदायिक क्याम्पसहरूको स्तरोन्नति, प्राविधिक तथा न्यावसायिक शिक्षाको विस्तार र शुल्क नियन्त्रणमा ध्यान दिन आवश्यक छ ।

शिक्षा केवल परीक्षा र नतिजासम्म सीमित विषय होइन, यो राष्ट्र निर्माणको आधार हो । त्यसैले छिटो नतिजा प्रकाशनको सरकारत्मक अभ्यासलाई निरन्तरता दिँदै सम्पूर्ण शिक्षा प्रणालीलाई समयानुकूल, न्यवस्थित र विद्यार्थीमैत्री बनाउनु आजको आवश्यकता हो । यदि यही गति, प्रतिवद्धता र सुधारको भावना कायम रह्यो भने नेपाली शिक्षा क्षेत्रमा अझ ठूलो परिवर्तन सम्भव छ ।

# नेपाल-भारत सम्बन्धमा 'आइस ब्रेक'को संकेत



डॉ. नवीनकांत चौधरी  
nabinchandra1959@gmail.com

**दुई देशका सरकार प्रमुखहरू एकअर्कालाई भेट्न जाँदा के कस्तो रणनीति बनाएर जाने हो र त्यसले नेपालको समष्टिगत हितमा पार्न सक्ने प्रभावहरू के के हुन सक्छन त्यो कुरामा सरकार अठ्ठ सुरूपष्ट र व्यावहारिक हुनु जरुरी छ ।**

नेपाल र भारत परापूर्व काल देखि नै बेटी रोटीको सम्बन्ध भएको छिमेकी मित्र राष्ट्रको रूपमा रहँदै आएको छ। नेपाल र भारत बीचको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक र राजनैतिक सम्बन्धक सम्बन्धको आधार दुवै देशका नागरिकहरू बीच रहेको परस्पर वस्तुत्व भावना र परस्पर सम्मान तथा समान पारिवाहिक सम्बन्ध र व्यवहारमा आधारित रहेको यम किसिमको अति धान्य र बलिष्यो सम्बन्ध विश्वमा अन्यत्र कुनै पनि देशमा पाउन सकिँदैन ।

नेपाल र भारतका जनता एक अर्काको रक्त सम्बन्धको नातेदार र स्वजातिय बन्धु बन्धुत्व पनि रहेको छ। आफ्नैले जनता जनता बीच रहेको घनिष्ठ पारिवाहिक सम्बन्धलाई नै नेपाल भारत बीचको विदेश नीतिको आधार बनाइएको छ। नेपाल र भारत पुरा पूर्वकालदेखि नै भारतीय उपमहाद्वीपको भूगोल, संस्कृति र जनआकांक्षालाई आत्मसात गरेको हुनाले भारत र नेपाल अभिन्न रूपमा एकअर्काको प्रतिस्पर्धी छिमेकी देशको रूपमा न भई मोस्ट फेन्ड भन्ने र सहयोगी राष्ट्रको रूपमा आदर्शलाई उचाउन सफल भएको छ। नेपालका सनातन हिन्दू धर्मवादीहरूका कर्षी,

अयोध्या, मथुरा, वृन्दावन केदारनाथ, रामेश्वरनाथ लगायतका तीर्थस्थलहरूमा चीनजन मुक्ति, मोक्ष र महल कामनाको लागि दर्शन र पूजाका लागि जाने तथा भारतीय नागरिकहरू नेपालमा जनकपुरधाम, पशुपतिनाथ, सुनिनाथ, लुम्बिनी लगायतका तीर्थहरूको दर्शन गर्न आउने र आफूलाई कृतार्थ अनुभूति गर्ने भावनाले नै दुई देश बीचका नागरिकहरू तथा सरकारी चीचको सम्बन्धलाई सहजीकरण गर्दछ । नेपालमा प्रमुख रूपमा राजनीतिक वृत्तमा भारतीय राजनीतिक प्रश्नमा र विपक्षमा अनेकौं तकरुन दिइन्छ र बहसहरू पनि चलाइन्छ। भारतीय दिल्ली सरकारले भारतको स्वायं सन्त्र रहेछ, नेपाललाई स्वायं राज्य छोड्छ, भारत संग भारतको कतिपय रान्यमा नेपाल प्रति अन्याय भएको छ। भारत सरकारले गरेको नेपाल सम्बन्धी कतिपय निर्णयहरूमा नेपाली जनता र सरकारको ठूलो असहमति पनि रहने गरेको छ। यस्ता धेरै खाले असहमतिहरू मध्ये सीमा विवादका कुराहरू प्रमुख सवालको रूपमा चर्किँदै आएको देखिन्छ। नेपालले दावा गरेको लीपूलेक कालापानी र लिम्पियापुर सडक मार्गको प्रयोग सन् १९५४ देखि मानसरोवर जाने भन्थ्यो तीर्थयात्री हरूले निरन्तर रूपमा प्रयोग गर्दै आएको र उक्त क्षेत्रहरू माथि भारतीय सेनाले सन् १९६२ देखि नै कब्जा गरेर राखेको हुनाले नेपालका पूर्ववर्ती सरकारहरूले यस सीमा विवादलाई नेपाल भारतबीचको विवादको प्रमुख मुद्दामा रूपमा उठाउन सफल भएको थियो। सिमाना विवादलाई सुल्झाउन नेपाल र भारतीय पक्ष सामंतिगत बौद्धिक समूहहरूको गठन पनि गरिएको थियो। बौद्धिक समूहहरूले विचार निकालेका मुद्दा र प्रमाणहरूलाई आधार बनाएर दुवै देशका सरकारले सहमतिमा जाने र सीमा विवाद टुलो लगाउने कुरालाई स्वीकार गरिएको थियो । तर नेपाल भारत बीचको सीमा विवाद कुनै बेला नेपाल भारत बीचको लागि ठूलो तनाव सृजना गरउने र राजनीतिक प्रचारवाजी गराएर जनताको अभिमत आफ्नो पक्षमा ल्याउने स्ट्रट र प्रचार बाहेक अरु केही पनि हुन सकेन। नेपाल सरकारले डीपक्षिय विवादलाई बहुपक्षिय बनाउन खोज्यो भारतको प्रतिनिधिमन्त्री जेना जमानामा विश्वन जगाउन सकेन ।

दुई देश बीचको सम्बन्धमा चिसोपना बढेर गयो । सन् १९६२ को भारत चिन युद्ध ताका भारतीय सेनाले कालापानी र लिम्पियापुरा भारतको भूमि हो भन्दै सेनाको व्यापक रान्न थालेको लामो अन्र्ताराल पछि मात्र नेपाल सरकारले उक्त भूमि माथि नेपालको दावा पेश गरेको हुनाले सिमाना विवादसम्बन्धी ठोस प्रमाणहरू र कागजातहरू अर्कै पनि बौद्धिक समूहहरूले निष्पक्ष सहसम्म पुर्‍याउन सकेको छैन । जतु कागजले गर्दा नेपाल र भारतीय बीच दुईपक्षीय रूपमा रहेको सिमाना सम्बन्धी विवादहरूलाई नेपालमा अहिले नयाँ सरकार बनेको छ । नयाँ सरकारका प्रतिवद्धताहरू र मुद्दाहरूलाई नेपाली जनताले सतकतापूर्वक मूल्याङ्कन गरिनेछ। नेपाली संसदमा नेतृत्व गर्ने देशका नवनिर्वाचित प्रधानमन्त्री बालेन्द्र शाहलाई नेपाल र भारतीय बीच रहेको कूटनीतिक सम्बन्ध र सिमाना विवादसम्बन्धी मुद्दाहरू बारे राम्ररी विचिड गरिएको हुनुपर्छ । सिमाना विवाद विषया पार्टीमा र्थाउने र हाहासा समाउने तथा समाधान गरिने कुरो होइन। सिमाना विवाद युद्ध भइकाएर पनि सुल्झाउने होइनन्, त्यसकारणले सरकारले बडो गम्भीर भाएर दुईपक्षीय वार्ता माफत नै सीमा विवादलाई टुलो लगाउनु र जनतालाई साश्वत पार्नु जरुरी छ । भारत र चीनबीच मानसरोवर स्थान गर्न जाने भारतीय तीर्थयात्रीहरूको लागि कालापानी र लिम्पियापुरा बनेको सडक मार्गलाई प्रयोग गर्ने दिने सम्मति गरिएको छ । नेपालमा उक्त सडक मार्गको जग्गा नेपालको हो भनेर अन्तर्राष्ट्रियकरण गर्न खोजिएको हो भने त्यसको बेल्गे राजनीतिक लाभ वा हानि हुन सक्छ तर त्यस्ता कुराहरूले विवादका मुद्दाहरूलाई फन्न विवादस्यद र अन्धव्यवहारिक बनाउन सक्छ ।

बालेन सरकारका समझ नेपालका विगतका सरकारहरूले गरेका अनेकौं निर्णयहरू तथा दुईपक्षीय सम्मतिहरूलाई विवेकपूर्वक भाएर अध्ययन गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ । दुई देशका सरकार प्रमुखहरू एकअर्कालाई भेट्न जाँदा के कस्तो रणनीति बनाएर जाने हो र त्यसले नेपालको समष्टिगत हितमा पार्न सक्ने प्रभावहरू के के हुन सक्छन त्यो कुरामा सरकार अठ्ठ सुरूपष्ट र व्यावहारिक हुनु जरुरी छ । अहिले संसार नै युद्धको आगोमा फोसिएको छ। विश्वव्यापी रूपमा प्राइलेक इन्धनको संकट छ । नेपालसँग ऊर्जाका प्राकृतिक र वैकल्पिक स्रोतहरूको पूरै अभाव छ । ऊर्जा संकटलाई कसरी समाउन पाउने हो भन्ने कुरामा संवेदनशीलता देखाउनु जरुरी छ । नेपालको अर्थतन्त्र र वजार तन्त्रलाई भारतीय वजारतन्त्रले प्रभावित पारिरेको अवस्था छ । नेपाली जनता दिनप्रतिदिन गरिबी र मूल्यबृद्धिको चपेटामा पर्दै र्खेको भाति विसाउन नपाउने नै आर्थिक मन्दी र आर्थिक अभावितर मॉडिने सम्भवना छ । यस्ता सम्बन्धलाई कसरी समाधान गर्ने हो भन्ने पक्ष सरकारले विशेष तयारी गरेर भारततर्फ जानुपर्ने

आवश्यकता छ । नेपाल र भारतका सिमानावर्ती क्षेत्रका वजारहरू दिनप्रतिदिन नेपाली जनताको लागि असहज, महगो र अत्याधिक कर्मभर बोक्ने गरी सरकारीले बनाउने तयारी गरिरेको छ । यसले निश्चित रूपमा देशलाई आर्थिक सवर्धीकरण गर्न सघाउँदछ कि सघाउँदैन भन्ने कुराको मूल्याङ्कन गर्नु जरुरी छ। सीमावर्ती क्षेत्रका सिमानावर्ती जनता र पढ्छेबिहिन नागरिकहरूले मात्र जीवन निर्वाह गर्ने बस्तुहरू खरिद गर्नका लागि भारतीय वजारमा प्रवेश गर्दछन् र सिमित आवश्यकताका बस्तुहरूकित घर फर्किन्छन् त्यस्ता बस्तुहरूमा पनि सरकारीले घर बलजपती गर्न निरुत्तर लगाएर लगाएर ठूलो गतली पो गर्दछ कि भन्ने कुरामा पनि विचार गर्नु जरुरी छ। ठूलो परिणाममा खरिद गरिएको ब्यापारिक बस्तुहरूमा कर लगाउनु स्वाभाविक तर त्यसकागत प्रयोगकर्ताको लागि सीमित परिणाममा निजी प्रयोग गर्नेको लागि सीमा यदि जनताले भारतीय क्षेत्रबाट कुनै बस्तु आफ्नो भांगलामा हालेर सिमानाका लाई पार गर्दछ, तथा प्रद्वरी प्रशासनले त्यसलाई कानूनको दायराभित्र ल्याउन अनेकौं ब्याव दिन्छ, र वकॉउंछ भने त्यस्ता कुराले कम्प पनि भारत र नेपाल बीचको सांस्कृतिक सम्बन्धलाई स्थापित भएको राजनीतिक सम्बन्ध विगत सवर्द्ध तथा ग्रामीण र शहर बीचको वजारिकरणको विकासमा पनि बाधा उत्पन्न हुने परिस्वातहरू निर्माण हुन सक्छ, त्यस्ता कुरामा सरकार गम्भीर हुनु जरुरी छ ।

नेपालका नवनिर्वाचित प्रधानमन्त्री बालेन्द्र शाहलाई भारतीय राजनीतिक उपसुखवा बारे राम्रो अध्ययन र जानकारी हुनुपर्छ। भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र शोमोदर दास मोदी विश्वकै सर्वाधिक लोकप्रिय नेताको रूपमा देखिनुभएको भन्ने नेपालमा बालेन्द्र शाह पनि आफ्नो पहिलो प्रधानमन्त्रीत्वकालमा नै नेपाललाई सही दिशामा होर्‍याएर विकासको अग्रसामाज देखावाई पुर्‍याउने युवा नेतृत्वका सवाहक हुनुहुन्छ। नेपाल लामो समयसम्म अस्थिरताको दण्ड चक्रमा फर्किरेको हुनाले भारतीय पक्षबाट सवर्द्ध सहयोग पाउन नसकेको गुनासाले नेपालसभर उत्पन्न भइरहँदा यसपालिको प्रधानमन्त्रीको हैसियतमा भारतको औपचारिक भ्रमणमा जाने नेपालका प्रधानमन्त्री बालेन्द्र शाहले ठूलो भूमिका बेल्नुहुन्छ। तर नेपालबीच विचरण रहेको डिप्लोमाटिक गतिरोधहरू आइसब्रेक हुन्छ, भन्ने कुराको अंशका देखाका आम जनताले गरिरेको छ। प्रधानमन्त्री बालेन्द्र शाहको भारत भ्रमणबाट दुई देश बीचको सम्बन्ध अग्र प्रगह हुँदै जाने र सिमाना विवाद पनि समाधान हुँदै जाने भन्ने कुरामा जनता बुक्क भइरेको छ ।

## सनसेट ल : विकासका आयोजना छिटो बनाउन विशेष कानुन

**दमक/** नेपालमा ठूलो विकास आयोजना समयमै सम्पन्न नहुनु सामान्यजस्तै बनिसकेको छ । सडक, जलविद्युत, प्रसारणलाइन, केवलार, पुल वा अन्य पूर्वाधार आयोजना सुरु भए पनि वन, जलावरण, जग्गा, मुआब्जा, अनुमति र खरिद प्रक्रियाका कारण वर्षौसम्म अलग्न पर्ने गरेको छ । यही समस्यालाई समाधान गर्न सरकारले अहिले 'सनसेट ल' नामको विशेष कानुन ल्याउने तयारी गरिरहेको छ । यसको औपचारिक नाम 'विकास आयोजना व्यवस्थापन तथा कायमन्वयन सहजीकरण ऐन' राख्ने तयारी भएको छ ।

यो कानुन मुख्यतः ठूलो विकास आयोजनामा देखिने कानुनी फन्कट हटाएर काम छिटो सम्पन्न गर्ने उद्देश्यले ल्याउन लागिएको छ । सरकारले यसलाई १० वर्षका लागि लागू गर्ने योजना बनाएको छ । त्यस अवधिमा केही पुराना कानुनका जटिल व्यवस्था खत्मिगत वा परिमार्जन गरेर विकास निर्माणलाई सहज बनाइनेछ ।

अहिले नेपालमा कुनै पनि ठूलो आयोजना सुरु गर्न धेरै निष्पक्ष धान्नुपर्छ । वन मन्त्रालय, वातावरण मन्त्रालय, स्थानीय तह, मालपोत, उद्योग विभाग, लगानी बोर्ड, विद्युत प्राधिकरण लगायतका कार्यालयबाट अनुमति लिनुपर्ने हुन्छ । एउटै काइल सडक हुन मडिनी र कडिलेकही वर्षै लाग्ने अवस्था छ । त्यसले गर्दा आयोजना ढिलो हुन्छ, लागत बढ्छ र लगानीकर्ता निराश हुन्छन् ।

उदाहरणका लागि, कुनै सडक वा जलविद्युत आयोजना गर्न क्षेत्रनिष्ठ पत्र्यो भने रुख कटान अनुमति लिनु धेरै समय लाग्छ । कतिपय अवस्थामा आयोजनालाई प्रयोग गरेको वन क्षेत्रको सडक अर्को जग्गा किनेर दिनुपर्ने, पाँच गुणा रुख रोपनुपर्ने र पाँच वर्षसम्म हुकाउनुपर्ने कानुनी व्यवस्था छ । यी प्रक्रियाले आयोजना भन्दा ढिलो बनाउँछन् । सरकारले हाले अध्यादेशमार्फत केही व्यवस्था सरल बनाएको थियो । अब सनसेट लमार्फत ती सुविधा निजी क्षेत्रका आयोजनालाई पनि दिने तयारी छ ।

सरकारले विशेषगरी जलविद्युत, प्रसारणलाइन, केवलार र पर्यटन पूर्वाधारलाई सहज बनाउन खोजेको छ । यस्ता धेरै आयोजना वातावरणलाई धेरै हानि नगर्ने वा 'कार्बन सुट्टल' मानिन्छन् । अर्थात्, तिनीले धेरै प्रदूषण गर्दैनन् । बरु स्वच्छ ऊर्जा उत्पादन गरेर वातावरण संरक्षणमा सहयोग गर्छन् । त्यसैले त्यस्ता आयोजनालाई फास्ट ट्र्याकमा अनुमति दिनुपर्ने प्रस्ताव गरिएको छ ।

नेपालमा अर्को ठूलो समस्या वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अर्थात् ईआईए हो । अहिले एउटा आयोजना सुरु गर्न ईआईए प्रक्रिया पूरा गर्ने र देखि ४ वर्षसम्म लाग्ने गरेको छ । वन, निकुञ्ज, स्थानीय तह र विभिन्न निकायबाट अनुमति लिनुपर्दा ढिलाइ हुन्छ । प्रस्तावित सनसेट ल अनुसार सम्बन्धित निकायले ३ महिनाभित्र निर्णय नगरे प्रान्तमन्त्री नेतृत्वको विशेष समितिले छिटो निर्णय गर्ने व्यवस्था गर्न खोजिएको छ ।

निर्माण सामग्री जस्तै ढुंगा, गिट्टी र बालुवा निकाल्न पनि अहिले धेरै फन्कट छ । आयोजनालाई ईआईए गरेर पनि स्थानीय तहबाट फेरि छुट्टै अनुमति लिनुपर्ने अवस्था छ । नयाँ कानुनले नै ईआईएका आधारमा सामग्री प्रयोग गर्न पाउने र स्थानीय तहलाई रोयट्टी तिरेर पुग्ने व्यवस्था गर्न खोजेको छ । यसरीगरी सडक विस्तारमा पनि बिग्लोका पोल सार्न पनि अति सार्वजनिक खरिद प्रक्रिया अपनाउनुपर्छ । कहिलेकाहीँ कुरोकोको आयोजना केही पोल नसादी वर्षै थकिन्छ । सनसेट लले यस्तो काम कोटेशनमार्फत छिटो गर्ने प्रस्ताव गरेको छ ।

'सनसेट ल' भन्नेको निश्चित समयका लागि मात्रै लागू हुने कानुन हो । यसमा सुरुमा नै यसको अवधि तोकिन्छ । जस्तै ५ वर्ष, १० वर्ष वा अन्य समय । समय सकिएपछि यो कानुन आफै समाप्त हुन्छ । कुनै आवश्यक ठाने संसदले पुनः पारित गर्नुपर्छ । त्यसैले यसलाई अस्थायी विशेष कानुन पनि सकिन्छ ।

## आधा सांसदले पनि बुझाएनन् सम्पत्ति विवरण

**दमक/** सङ्घीय संसदका ५६ जना सांसदले आफ्नो सम्पत्ति विवरण बुझाएका छन् । सङ्घीय संसद सचिवालयको सांसद सुविधा शाखामा उनीहरूले आफ्नो र परिवारको नाममा रहेको सम्पत्तिको विवरण पेश गरेका हुन् ।

भ्रष्टाचार निवारण ऐन २०५९ र अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन २०६८ अनुसार सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिले ६० दिनभित्र सम्पत्ति विवरण बुझाउनुपर्ने कानुनी व्यवस्था छ । सोही व्यवस्था अनुसार संसद सचिवालयले सूचना जारी गर्दै सांसदहरूलाई सम्पत्ति विवरण बुझाउन आग्रह गरेको थियो ।

सचिवालयका अनुसार प्रतिनिधिसभा सदस्यहरूले आगामी जेठ १० गतेसम्ममा आफ्नो सम्पत्ति विवरण बुझाउनुपर्ने समयसीमा तोकिएको छ । हाल सङ्घीय संसद अन्तर्गत २७५ सदस्यीय प्रतिनिधिसभा र २५ सदस्यीय राष्ट्रिय सभा रहेका छन् । तोकिएको समयभित्र विवरण बुझाउने सार्वजनिक पदधारी व्यक्तिलाई कानुनी कारवाहीको व्यवस्था समेत रहेको छ ।

**मनकामना डेंटल केयर**

विशेष अफरका साथ

यहाँ आधुनिक प्रविधिबाट दाँत र मुख सम्बन्धी सम्पूर्ण उपचार विशेष छुटका साथ गर्दछौ ।

**Dr. Nabin Kant Chaudhary**  
Consultant Oral & Dental Surgeon  
BDS Bangladesh (RU) NMC No.: 19332

दमक-६, थानारोड (फ्लापा)  
Call: 9819041615/9810315415

**पानासोनिक**  
डिजिटल डेंटल क्लिनिक

विगत दुई वर्षका अवधिदेखि (पाइफुडहरूको) होचामा

एलएमएल चार महिने कौन्सेल राई प्रकाशका LED, TV, Online UPS इनवर्टर हावी एटएलएडजे, Sound System, Speaker, हलामी जाडि, मेडिसु होमिएन हावी मोटर, पंखा, प्रोजे, AC वाहिङ सोलार, कोल सुलभ दमक ग्याभेटीका साथ महिने गरिन्छ ।

साँघे पाई अर्कै अनुकार अर्कै प्रकारका UPS इनवर्टर, २००वाटन लघु तयारी जोडका साथ साथै पुराना रिमोट र इलेक्ट्रोनिक पार्ट-पार्टहरू, रेकेट/पेपर जोडर र फेज पाइडर ।

**कोट :**

१) गौरीकुण्ड हाथिपाटलाका प्रयोग हुने सबै सामानहरूको महिने गरिन्छ ।  
२) यहाँ होम एलमिनेको सेवा पनि उपलब्ध छ ।  
३) सबै प्रकारका सेकेण्डहण्ड सामान पनि किन्ने गरिन्छ ।

**प्रो. मनोज रिडि**  
९८०२२२९३०/९८०४९३३३९/०२३-५८३३४७

ठूलो ट्याइडकीला  
कम्पेसर विद्युत्

**क्यापा सेफ्टी ट्याइडकी**  
तथा टल सरसफाई

दमक :  
**देवीप्रसाद सिटोला**  
(९८४२७६०२६/९८४२७७९९५)

दमक :  
राजकुमार अष्ट  
८०६०१०१०१

अत्याधुनिक प्रविधिद्वारा उत्पादित

नयाँ **क्यापाली इटा**

**धजाटमा**

दूले साइजको इटा उपलब्ध छ ।

सम्पर्कका लागि:  
मगवान बस्नेत : ९८५२६७०३१  
उद्योग सतपक : ९८०४०९१४२

# संघर्षबाट सफल इलेक्ट्रिसियन बनेकी कमला



**दमक/** सैनानैना नगरपालिका-१० फिमफिमकी ४५ वर्षीया कमला पोखरेल बेलासे आज धेरै महिलाका लागि प्रेरणाको स्रोत बनेकी छन् । विद्युत, पलभन्डि र झ्याडिङजस्ता जोखिमपूर्ण काम गरेर रूपन्देहीकी कमलले साहसिक क्षेत्रमा सफल बन्न महिला पनि सक्छन् भन्ने उदाहरण प्रस्तुत गरेकी छन् ।

कमलाको जीवनमा ठूलो संघर्षपछि सफलता आएको हो । उनका श्रीमान् सफल बनेला बेलासे विद्युत र पलभन्डि को काम गर्थे । तर, कामकै क्रममा भन्दाबढा लडेर गम्भीर घाइते भएपछि परिवार ठूलो समस्यामा पर्यो । उपचारमा धेरै पैसा खर्च भयो, आम्दानीको स्रोत बन्द भयो र घरभाडा तिर्न नसक्दा परिवार खुला आकाशमुनि बस्नुपर्ने अवस्था आयो ।

यही कठिन परिस्थितिले कमललाई नयाँ बाटो रोप्न बाध्य बनायो । उनले श्रीमानले गर्दै आएको काम आफैँ गर्ने अटोट गर्नु । सुरुमा श्रीमानकै सहयोगमा काम सिकिन् । औद्योगिक बजार वा तालिम नलिए पनि मेहनत र आत्मविश्वासका

कारण उनले छोटो समयमै घर वायरीङ, पलभन्डि र अन्य प्राविधिक काम सिकिन् । पछि उनले झ्याडिङ पनि सिकिन् र आ' नै पिकअप गाडी किनेर काममा जान थालिन् । अहिले उनी घर वायरीङ, इन्टेरियर, झिल्ल गर्ने, तार जोड्ने लगायतका काम गर्छिन् । उनले आ' नो कामका भिडियो टिकटकमा राख्न थालेपछि धेरै मानिसले चासो दिन थालेका छन् । सामाजिक सञ्जालमार्फत कामको अर्डर समेत आउन थालेको छ । कमला अहिले एक सिसजना ६० देखि ६५ वटासम्म घरको काम ठेक्कामा लिने गर्छिन् । उनले आ' ना छोराहरूलाई राम्रो शिक्षा दिन सफल भएकी छन् । एक छोरा युएईमा छन् भने अर्को यूकेमा अध्ययन गरिरहेका छन् ।

कमलाको भनाइमा महिलाले आँट र मेहनत गरे कुनै पनि काम असम्भव हुँदैन । जोखिमपूर्ण भए पनि सावधानी अपनाएर यो क्षेत्रमा राम्रो आम्दानी गर्न सकिने उनी बताउँछिन् । संघर्षले नै मानिसलाई सफल बनाउँछ भन्ने विश्वास उनको जीवनले प्रमाणित गरेको छ ।

# बाँदर धपाउन सार्वजनिक विदा



**तेह्रथुम/** तेह्रथुमको लालीगुराँस नगरपालिकाले बाँदर धपाउनका लागि जेठ १ गते सार्वजनिक विदा दिने निर्णय गरेको छ । बाँदरलाई सीमा कटाउन धेरै व्यक्ति खटिनुपर्ने भएकाले सार्वजनिक विदा आवश्यक भएको नगरपालिकाले जनाएको छ ।

नगरप्रमुख अर्जुन माथोहाङले जारी गरेको सूचनामा बाँदर खेदनाका लागि ठूलो संख्यामा जनपरिचालन आवश्यक भएको हुँदा जेष्ठ १ गते शुक्रबारको दिन अत्यावश्यक बाहेकका सेवाहरू बन्द हुने उल्लेख छ । नगरप्रमुख माथोहाङका अनुसार बाँदरको समस्या सतहमा सामान्य देखिए तापनि यसबाट कृषक वर्गमा क्षतिग्रस्त अक्षर परेको छ । बाँदरबाट कृषिउपज जोगाउनका लागि घातदिन खेतीबारी रूखिनुपर्ने विवशताले कतिपय बालबालिका विद्यालय जानसमेत पाएका छन् ।

यही बढ्दो समस्यालाई ध्यानमा राख्दै लालीगुराँस नगरपालिकाले चालु आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को स्वीकृत बजेटमार्फत 'कृषिमा

बाँदरबाट परेको क्षति न्यूनीकरण कार्यक्रम समेत अघि बढाएको छ । नगरपालिकाले वडा नम्बर ८ को मेधा पुच्छार, वडा नम्बर ६ र ८ को सगमस्थल नामेश्वरी तथा वडा नम्बर ५ को सिधापा पुच्छार क्षेत्रमा अस्थायी संरचनासहित बाँदर हेरालु समेत खटाएको छ । विशेष गरी जंगल नजिकका बस्तीहरूमा बाँदरको समस्या विकराल छ । नगरप्रमुख माथोहाङका अनुसार राष्ट्रिय स्तरमै दीर्घकालीन समाधान आवश्यक भए पनि तत्कालका लागि स्थानीय तहले आ' नै छोटसाध्य प्रयोग गरेर कृषकलाई राहत दिने प्रयास थालेको छ । बाँदर नियन्त्रण र खेती जोगाउन जेठ १ र २ गते बाँदर लखेटी नगरपालिका सिमाना कटाउने विशेष अभियान सञ्चालन गरिने लालीगुराँस नगरपालिका ७ का वडाध्यक्ष तथा प्रवक्ता देवेन्द्र खड्काले बताए । बाँदर लखेटीने अभियानमा किसान, जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा स्थानीय नागरिकलाई सक्रिय सहभागिताका लागि आह्वान गरिएको छ ।

# शिक्षा

## ६६ वर्षमा एसईई उत्तिर्ण

**धनकुटा/** धनकुटा-६ मा बसोबास गर्दै आएका ६६ वर्षीय करवीर राईले माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एसईई) उत्तीर्ण गरेका छन् । इच्छाशक्ति भए पढाइमा उमेर बाधक नबन्ने सन्देश दिँदै उनले निरन्तर मेहनत र लगनशीलताका कारण सफलता हासिल गरेका हुन् ।

राईको सफलतापछि सामाजिक सञ्जालमा उनलाई बधाई तथा शुभकामनाको ओइरो लागेको छ । धेरैले उनको प्रयासलाई प्रेरणादायी उदाहरणका रूपमा लिएका छन् । शिक्षा प्राप्त गर्न उमेरको कुनै सीमा नहुने सन्देश दिन सफल राई अहिले धेरैका लागि उदाहरण बनेका छन् । पारिवारिक तथा सामाजिक जिम्मेवारीबिच पनि उनले अध्ययनलाई निरन्तरता दिएका आफूले बताएका छन् । स्थानीयवासीले उनको उपलब्धिलाई धनकुटाकै गौरवको विषय भएको बताएका छन् ।

राईले लामो समयदेखिको अग्रणी शैक्षिक सपना पूरा भएको अनुभूति भएको बताएका छन् । उनका सफलताले विशेषगरी विद्यार्थी छाडेका तथा उमेरका कारण पढाइप्रति निराश भएका व्यक्तिलाई पुनः शिक्षातर्फ प्रेरित गर्ने विश्वास गरिएको छ ।

## विद्यालय भवन हस्तान्तरण

**भोजपुर/** भोजपुरको षडानन्द नगरपालिका-२ स्थित श्री ज्ञानोदय आधारभूत विद्यालयलाई युडब्लुएस नेपाल को साभेदारी र दातृ निकाय ट्रोपिक कम्पनीको सहयोगमा निर्मित ११ कोठे बालमैत्री विद्यालय भवन, ५ कोठे अपाङ्कमैत्री शौचालय तथा खानेपानी धारासहितका भौतिक संरचना हस्तान्तरण गरिएको छ । दुर्गम क्षेत्रका बालबालिकाको शिक्षा पहुँच विस्तार गर्ने, पठनपाठनमा सहलता ल्याउने र शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्ने उद्देश्यले युडब्लुएस नेपालले सामुदायिक विद्यालयमा भवन निर्माणलागयत शैक्षिक गतिविधि सञ्चालन गर्दै आएको छ । सोहीअनुसार ज्ञानोदय आधारभूत विद्यालयलाई भवन निर्माण गरी हस्तान्तरण गरिएको हो ।

भवन उद्घाटन गर्दै दातृ निकाय ट्रोपिकका उपप्रमुख कार्लटन कोरलेले संस्थाको उद्देश्य उद्गम क्षेत्रमा शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नु रहेको बताए । उनले विद्यार्थीको शैक्षिक सुधारका लागि आगामी पाँच वर्षसम्म निरन्तर सहयोग र सहकार्य गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे । विद्यालयको व्यवस्थापन तथा सञ्चालनका लागि पाठिकाले आवश्यक सहयोग गर्ने षडानन्द नगरपालिकाका प्रमुख सुरेन्द्र उदासले जनाए ।

त्यस्तै, संस्थाले पाठिकामित्र शैक्षिक विकाससँगै जवबपु परिचरित तथा वातावरण संरक्षणका क्षेत्रमा समेत काम गर्दै आएको भन्दै उपप्रमुख प्रमीला राईले यस्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन आग्रह गरिन् ।

युडब्लुएस नेपालका निर्देशक अभिनाशा भाले भोजपुरसहित सुनुवासमा, ताप्लेजुङ, तनहुँ र गुल्मी गरी पाँच जिल्लामा ८७ वटा विद्यालय भवन निर्माण गरी स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण गरिएको जानकारी दिए । उनका अनुसार भोजपुरमा मात्रै सोही प्रकृतिका ८ वटा भवन निर्माण र २० वटा विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुधारका कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेका छन् ।

## घरेलु हिंसा पीडितलाई इन्सेकको सहयोग

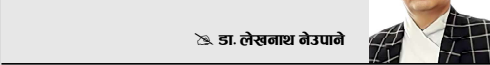
**विराटनगर/** मोरङको सुन्दरहरैँचा नगरपालिका-८ एकटा टोलका घरेलु हिंसा पीडित ४७ वर्षीया अम्बिका कार्कीलाई मानव अधिकारवादी संस्था अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)ले कानूनी प्रक्रियाका लागि आर्थिक सहयोग प्रदान गरेको छ ।

इन्सेक कोशी प्रदेश कार्यालय विराटनगरले कानूनी प्रक्रियाका लागि ८ हजार ५ सय रूपैयाँ आर्थिक सहयोग गर्नुका साथै फिल्टा अवातल मोरङमा फिगरपत्र दतां गराएको छ । मोरङका ११ वर्षीय छोराको संरक्षक भई आफ्नो हकमा समेत घरेलु हिंसा पीडित अम्बिका कार्कीले पति पुर्णबहादुर न्यौपानेविरुद्ध जिल्ला अदालतमा दिइएको उजुरी वैशाख २५ गते दतां गराइएको इन्सेक कोशी प्रदेश संयोजक मनोहरकुमार पोखरेलले बताए ।

इन्सेक कोशी प्रदेश कार्यालयमा वडा कार्यालयको सिफारिससहित पीडितले निवेदन दिएपछि इन्सेकले निःशुल्क कानूनी सहायता उपलब्ध गराएको हो । घरेलु हिंसा पीडित कार्की र न्यौपानेबीच २०४८ फागुन १५ गते सामाजिक परम्परा अनुसार विवाह भएको थियो ।

पति वैदेशिक रोजगारीमा गएपछि आफूसहित छोराहरूको शिक्षा, स्वास्थ्य, औषधिपचारमा बेवस्ता परेकाले अर्थ खचन मुद्दा अवातलमा इन्सेकको सहयोगमार्फत दतां गराएको कार्कीले बताइन् । घरपरिवार र समाजका भद्र भलादमीविरुद्ध २०२२ वैशाख १० गते भएको छलफलमा पति पुर्णबहादुरले छोराहरूको पालन पोषण र पत्नीको पालन पोषण नगर्ने, अर्थात् नदिने भनेपछि आफू इन्सेकसम्म आइपुगेको पीडितको भनाइ छ ।

# जीवन के हो ?



**डा. लेखनराज नेउपाने**

क्रमागतः हरेक मानिसले सानामा लडेर मात्र हिँड्न सिकेको हुन्छ । हामी हरेकले हकारेर या पिटाई खाएर मात्र पढ्न सिकेका हुन्छौं । तर आज मैले सिकेको बेलामा दुःख पाएछु, पिटाई खाएछु, गाली खाएछु भने कुनैको बारम्बार सम्झना गरेर दुस्मी हुनु भनेको कित्त मानसिक रोगी हुनु हो कि त गलत बुझाई हो । जीवन सधैं दुस्म्या रहनु हो । त्यसैले विगतबाट सिक्ने हो, गलती सुधारिने हो तर त्यसैलाई लिएर पढ्नुपर्ने र दुःखी हुने हुन्छ ।

हुन त म र मेरो भन्ने शब्दले मानिसलाई घमण्डी र आफैँ ठूलो भन्ने परिचय दिन सक्छ । तर, म भनेको एउटा अमूल्य रचना हो । म छु रत संसार छ । म नै रहिन भनेको के रथ्यो र मेरो ? प्रकृतिको सबैभन्दा प्यारो उपहार हो म । म जस्तो अरू कोही पनि छैन र म भित्रको अथाह शक्ति मलाई मात्र थाहा छ । यो शक्तिको उपयोग गर्दा मेरो परिचय बेग्लै बन्छ । जीवन सफल हुन्छ । म को हुँ ? जगत के हो ? म र जगतको सम्बन्ध कस्तो रहनु पर्दछ ? मेरो कर्तव्य के हो ? के हित हो के हानि हो ? यस्ता तर्क र भावना नै विचार हुनु । विचारले नै विवेकलाई जन्माउँछ । विचार नै प्रेरणास्रोत हो । विचारले नै जीवनमा नयाँ परिवर्तन आउँछ ।

हरेक सुख दुःख विचारमै निर्भर हुन्छन् । विचारको आचरण नै विवेक हो । सत्य र असत्य, सेवा र परीपकारलाई छुट्याउन सक्नु नै विवेक हो । र विवेक त्यो ज्वलन्त प्रकाश हो जसमा मानवले आफ्नो अवस्थालाई स्पष्ट देख्न सक्छ । विवेकलाई मानसिक कष्ट कमै हुन्छ र वैराग्यको बाटोसम्म पनि विवेकले लैजान सक्छ । तर वैराग्यको बाटो नगण्यले मात्र समात्छन् ।

विवेकले आफूसँग भएको शक्तिको उपयोग गराएर अरूलाई पनि उही शक्तिको स्वीकृति लान प्रेरणा दिनुपर्छ । हरेक मानिसले आफूमा जतै अरूलाई पनि विवेकको अथाह शक्ति र सामर्थ्यलाई जीवनमा उतार्न उपाय बनाउनु पर्दछ या अरूबाट विवेक लिनसक्नु पर्दछ । यही शक्तिले सफल जीवन जौउन सिकाउँछ । अनि संसार सुन्दर र जीवन्त रहन्छ ।

हरेक मानिस यो संसारमा फूल भै सुन्दर हुन्छ । जीवनलाई सुन्दर फूल बनाइ राख्न आफूमा भएको अथाह शक्तिको उपयोग गर्न सक्नु पर्दछ र यो शक्ति चिन्म असल र स्वामि बुझ्न सक्नु पर्दछ । आज हामीले आफूलाई राम्रोसँग बुझ्न नसकेर खुसी हुँदै सकिरहेका छौं र यसको स्वीकृति बाहिर भौतासिरेका छौं । आफूलाई चिन्म र बुझ्न नसकेर दुःखको बाटोमा हिँडिरहेका छौं । आफूभित्र रहेको अथाह शक्तिलाई चिन्म सके सधैं सुखी र खुसी रहन सक्छौं । यसको सत्य उपाय हो एभिल्यु, सकारात्मक कुरा मन्ना ल्याउनु, आफैमा के म सही बाटोमा छु भनेर जानु, योग, ध्यान र उपासना गर्नु, म सक्छु भन्ने सम्झनु अनि परिपक्वता लानु, आजको डिजिटल प्रयोगको लतबाट जोगिनु ।

मानिसले जन्म लिएपछि जीवन रह-नेजल अनेक तितामिटा अनुभव बट्टन्छ । हरेकले दुःख, कष्ट, आनन्द, सेवा, आमन, विछोडको सामना गर्नुपर्छ । यसले जीवनको अर्थ बुझाउँछ । कसैले धेरै त कसैले थोरै, कसैले राम्रो त कसैले राम्रो नभएले तन समय र सन्दर्भ हरेकको फरक हुन्छ । फरक हो र फरक फरक काम गर्नुपर्छ । गरमासमाज र परिवेश साथीभाई, जनावरण, प्रेम, घृणा, अभिभावकत्व, प्रेरणा, लगाव, विवाह, विछोड, धोखा, सान्त्वना यी सबै जीवनका प्रेरक स्रोत हुन् । कोही गलती नगरी सकिन्छ त कोही गलती गरेर सकिन्छ । कोही डरले पछि हट्दछन् त कोही डरका वायजुत पनि अगाडी वट्टन्छ । जसले धैर्य, लगाव, असफलतालाई आत्मसाथ गर्छ उसले हिलोचाडो सफलता हात पार्छ । क्रमशः

# मनोरञ्जन

## 'मित ज्यू' मा आउँदैछिन तेरीया



## ४ सय मिलियन डलर मूल्यको घर

अमेरिकी घरजग्गा बजारमा हालसम्मकै सबैभन्दा महँगो मूल्यको घर सार्वजनिक भएको छ । लस एन्जलसको विलासी बेल-पपर क्षेत्रमा अवस्थित यो विशाल निवासलाई ४०० मिलियन डलर मूल्य तोकेर बिक्रीका लागि राखिएको छ । लस एन्जलसको क्राउन जेल्ड उपनगर दिइएको यो सम्पत्तिको सांख्यिकीय रूपमा सूचीबद्ध भएको घरहरूको मूल्यमा नयाँ राष्ट्रिय कीर्तिमान कायम गरेको फोर्ब्सले जनाएको छ । यदि यो घर माग गरिएको मूल्यमा बिक्री भएमा यसले अमेरिकी इतिहासकै सबैभन्दा महँगो आवासको रेकर्ड तोक्ने रियोर्टमा उल्लेख छ ।

यो भव्य सम्पत्तिको सम्बन्ध कतारको प्रभावशाली शाही परिवार 'अल-थानी'सँग जोडिएको छ । शाही परिवारसँग आबद्ध एक संस्थाले सन् २०१० मा यो जग्गा मात्र ३५ मिलियन डलरमा खरिद गरेको थियो । त्यसपछिका वर्षसम्म नजिकैका अन्य जग्गाहरू पनि अधिग्रहण गर्दै यसलाई एक विशाल आकार दिइएको हो ।

**दैनिक राशिफल**

आज मिति २०८३ साल वैशाख ३१ गते बिहीवार 14 May 2026 तिथि: द्वादशी

**ज्यो. लक्ष्मी प्र. टकाल**  
 ठेगाना: चम्पाकान्त कोइराला स्मृति स्मारक अखण्ड विद्यालय, उपर सप्तरीकोटका लाठी, सप्तरी  
 ९८६४३१०८८/९८६४३१००५१६५

<b>मेघ</b> विपरीतलाठीबाट सहयोग । विशेष धन लाभ ।	<b>कब्जे</b> हि हु हे हो डा छि ड डे डो	<b>तुला</b> परिचम दिशाको कारोबारमा लाभ । मनना शाक्ति, धर्मना उचित ।	<b>मकर</b> मात, पिताबाट सहयोग । कार्यमा सफलता ।
<b>वृष</b> इ उ ए ओ वा वि वु वे वे	<b>सिंह</b> मा सि सु म मो टा टि टु ट	<b>ज्येष्ठ</b> ता ना नि ने नो जो या यि यु	<b>कम्ब</b> अँ भे मो सा सी सँ से सो द
<b>अरुण</b> अरुणलको जन्म आज आध्यात्म वृद्धि ।	<b>कन्या</b> टो प पी पौ ख ण ठ पे पा	<b>धनु</b> य वो भा भी भ धा फा ड भे	<b>मिथु</b> दि दु व भु जू दे दो का ची
<b>निसु</b> का कि कु ख छ छ के को हा	<b>धन</b> धन जठमा गर्ने दिन । उतल भोजन ।	<b>वैशेष</b> वैशेषिक कार्यबाट लाभ । कारोबारबाट धन लाभ ।	<b>व्यवसाय</b> व्यवसायबाट सामाज्य लाभ ।

खेलकुद

दमक खेलकुद महोत्सव दोस्रो संस्करण समापन



दमक/भापाको दमका दोस्रो सामाजिक 'दमक खेलकुद महोत्सव-२०२३' बुधवार समापन गरिएको छ। दमक-१० अन्तरीय खेल मैदानमा भएको फुटबलको फाइनल प्रतिस्पर्धामा सो महोत्सव समापन भएको हो। दमक नगर प्रमुख को आतिथ्यता तथा दमक नगर खेलकुद विकास समितिका अध्यक्ष भीमराज चन्नागाईको अध्यक्षतामा कार्यक्रम समापन भएको हो। समापन कार्यक्रममा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सुनिल निरौला, दमक नगरपालिका विभिन्न शाखाका प्रमुखहरू,

प्रहरी प्रशासन, विभिन्न सामाजिक व्यक्तिहरू, वडाअध्यक्षहरू, जनप्रतिनिधि, विभिन्न खेल संस्थाका पदाधिकारी, खेलाडी तथा खेलप्रेमीहरूको उपस्थितिमा सो कार्यक्रम समापन गरिएको छ। समापनको औपचारिक कार्यक्रम हुनु अगाडी नगरपालिका कर्मचारी र जनप्रतिनिधिबीच मैत्रीपूर्ण फुटबल च्याच समेत गराइएको थियो। जसमा जनप्रतिनिधिहरू विजयी भएका थिए। सो पश्चात औपचारिक कार्यक्रम सुरु गरेर फुटबलको फाइनल खेलको प्रतिस्पर्धा गराइएको थियो। सो फुटबल च्याचमा

वडा नं. ३ र वडा नं. ५ बीचको प्रतिस्पर्धा थियो। रोमाञ्चक सो प्रतिस्पर्धामा खेल समयसम्म कसैको गोल लान नसकेपछि ट्राइबेकरमा वडा नं. ३ विजयी बन्थो भने वडा नं. ५ उपविजेता बनेको छ। दुवै टिमलाई प्रमुख अतिथि लगायतले नगदसहित ट्रफि प्रदान गरेका थिए। थपम हुनेलाई एक लाख रूपैयाँ नगद दिइएको थियो भने उपविजेतालाई ५० हजार नगद प्रदान गरिएको थियो। सबै वडाका विभिन्न स्थानमा जारी ९ विद्याका खेलकुदमा अझै केही खेलहरू सम्पन्न भइसकेका छन्।

चितवन्दा... सन्निधि, स्वास्थ्य तथा प्रथमिक उपचार समिति, स्वास्थ्यिक कार्यक्रम समिति तथा अतिथि सत्कार समिति गठन गरिएको नेता प्रकाशचन्द्र पारियाले जानकारी दिए। राखेपछि ७७ वटै जिल्लाबाट कन्तीमा २५ सय प्रतिनिधि सहभागी गराउने तयारी गरेको छ। त्यसअघि प्रदेश अधिवेशनको कार्यतालिका पनि सावधानिक गरिएको छ। जसअनुसार जेठ २६ गते बागमती, २७ गते कोशी, २८ गते मेची, २९ गते गण्डकी, ३० गते लुम्बिनी, ३१ गते कर्णाली र असार १ गते सुदूरपश्चिम प्रदेश अधिवेशन हुनेछ। त्यस्तै, पालिका अधिवेशन पनि आयोजना गर्ने तयारी गरिएको छ। यदि कुनै पालिकामा अधिवेशन हुन नसके हालका पालिका संयोजक नै महाधिवेशन प्रतिनिधि बन्ने व्यवस्था गरिएको छ। चितवनलाई महाधिवेशन स्थल रोजिनु पनि अर्थात् मानिएको छ। समापति लिने लागिछानेको राजनीतिक आधार क्षेत्र मानिने चितवन राखेपछि उदयपुरसम्म प्रत्यक्ष रूमा जोडिएको भएपछि हो। यही भूमिकामा राखेपछि वैकल्पिक राजनीतिक शक्तिको रूमा आफूलाई स्थापित गरेको थियो। विश्लेषकहरूका अनुसार अबको महाधिवेशनले राखेपछि भवित्त्वको राजनीतिक दिशा, नेतृत्व संरचना र वैचारिक आधार तय गर्नेछ। जनलक्षको भ्रममा थिए बढेको दल अब संस्थागत स्थायित्वका कसरी अघि बढ्छ भन्ने परीक्षा पनि यही महाधिवेशनबाट सुरु हुने देखिएको छ।

प्रदेश...पदमा निर्वाचन गर्न आयोगले सरकारलाई यसअघि नै सिफारिस गरिसकेको उनले बताए। निर्वाचनलाई आधुनिक र प्रविधिको बनाउन निर्वाचन व्यवस्थापन ऐन को मस्यौदा गृह मन्त्रालयमार्फत संसदमा पठाउने तयारी भइरहेको आयोगले जनाएको छ। करिब तीन वर्षअघि तयार पारिएको उक्त मस्यौदामा गृह मन्त्रालयको प्रस्तावित पुनः दलहरूसँग छलफल गरिएको जनाइएको छ।

गंगा दामल्स एण्ड टुर्स... राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सन्तोषा हवाई टिकट भारतका लागि र, बसको टिकट बर्तमान रोजगारीको लागि थप स्वीकृत। दूर व्यापक तथा मिन टुमफार (IME) को सुविधा Pre-Purchased fare 'Kim to Doha, Dubai, Kuwait' 'UAE Visit Visa available' 'Are you going to India?' 'Special Pre Purchase fare for India Indigo, Spice Jet, Air Asia, Vistara, Air Macar' 'बामडोमराबाट दिल्ली, कोलकाता, मुम्बई, अहमदाबाद, गंगा दामल्स एण्ड टुर्स' 'बस-५, इन्डोनेशिया, हिमालय, तिब्बत, अमेरिका, अरबको देश' '२०१९/२०२०/२०२१/२०२२/२०२३/२०२४/२०२५/२०२६/२०२७/२०२८/२०२९/२०३०/२०३१/२०३२/२०३३/२०३४/२०३५/२०३६/२०३७/२०३८/२०३९/२०४०/२०४१/२०४२/२०४३/२०४४/२०४५/२०४६/२०४७/२०४८/२०४९/२०५०/२०५१/२०५२/२०५३/२०५४/२०५५/२०५६/२०५७/२०५८/२०५९/२०६०/२०६१/२०६२/२०६३/२०६४/२०६५/२०६६/२०६७/२०६८/२०६९/२०७०/२०७१/२०७२/२०७३/२०७४/२०७५/२०७६/२०७७/२०७८/२०७९/२०८०/२०८१/२०८२/२०८३/२०८४/२०८५/२०८६/२०८७/२०८८/२०८९/२०९०/२०९१/२०९२/२०९३/२०९४/२०९५/२०९६/२०९७/२०९८/२०९९/२१००/२१०१/२१०२/२१०३/२१०४/२१०५/२१०६/२१०७/२१०८/२१०९/२११०/२१११/२११२/२११३/२११४/२११५/२११६/२११७/२११८/२११९/२१२०/२१२१/२१२२/२१२३/२१२४/२१२५/२१२६/२१२७/२१२८/२१२९/२१३०/२१३१/२१३२/२१३३/२१३४/२१३५/२१३६/२१३७/२१३८/२१३९/२१४०/२१४१/२१४२/२१४३/२१४४/२१४५/२१४६/२१४७/२१४८/२१४९/२१५०/२१५१/२१५२/२१५३/२१५४/२१५५/२१५६/२१५७/२१५८/२१५९/२१६०/२१६१/२१६२/२१६३/२१६४/२१६५/२१६६/२१६७/२१६८/२१६९/२१७०/२१७१/२१७२/२१७३/२१७४/२१७५/२१७६/२१७७/२१७८/२१७९/२१८०/२१८१/२१८२/२१८३/२१८४/२१८५/२१८६/२१८७/२१८८/२१८९/२१९०/२१९१/२१९२/२१९३/२१९४/२१९५/२१९६/२१९७/२१९८/२१९९/२२००/२२०१/२२०२/२२०३/२२०४/२२०५/२२०६/२२०७/२२०८/२२०९/२२१०/२२११/२२१२/२२१३/२२१४/२२१५/२२१६/२२१७/२२१८/२२१९/२२२०/२२२१/२२२२/२२२३/२२२४/२२२५/२२२६/२२२७/२२२८/२२२९/२२३०/२२३१/२२३२/२२३३/२२३४/२२३५/२२३६/२२३७/२२३८/२२३९/२२४०/२२४१/२२४२/२२४३/२२४४/२२४५/२२४६/२२४७/२२४८/२२४९/२२५०/२२५१/२२५२/२२५३/२२५४/२२५५/२२५६/२२५७/२२५८/२२५९/२२६०/२२६१/२२६२/२२६३/२२६४/२२६५/२२६६/२२६७/२२६८/२२६९/२२७०/२२७१/२२७२/२२७३/२२७४/२२७५/२२७६/२२७७/२२७८/२२७९/२२८०/२२८१/२२८२/२२८३/२२८४/२२८५/२२८६/२२८७/२२८८/२२८९/२२९०/२२९१/२२९२/२२९३/२२९४/२२९५/२२९६/२२९७/२२९८/२२९९/२३००/२३०१/२३०२/२३०३/२३०४/२३०५/२३०६/२३०७/२३०८/२३०९/२३१०/२३११/२३१२/२३१३/२३१४/२३१५/२३१६/२३१७/२३१८/२३१९/२३२०/२३२१/२३२२/२३२३/२३२४/२३२५/२३२६/२३२७/२३२८/२३२९/२३३०/२३३१/२३३२/२३३३/२३३४/२३३५/२३३६/२३३७/२३३८/२३३९/२३४०/२३४१/२३४२/२३४३/२३४४/२३४५/२३४६/२३४७/२३४८/२३४९/२३५०/२३५१/२३५२/२३५३/२३५४/२३५५/२३५६/२३५७/२३५८/२३५९/२३६०/२३६१/२३६२/२३६३/२३६४/२३६५/२३६६/२३६७/२३६८/२३६९/२३७०/२३७१/२३७२/२३७३/२३७४/२३७५/२३७६/२३७७/२३७८/२३७९/२३८०/२३८१/२३८२/२३८३/२३८४/२३८५/२३८६/२३८७/२३८८/२३८९/२३९०/२३९१/२३९२/२३९३/२३९४/२३९५/२३९६/२३९७/२३९८/२३९९/२४००/२४०१/२४०२/२४०३/२४०४/२४०५/२४०६/२४०७/२४०८/२४०९/२४१०/२४११/२४१२/२४१३/२४१४/२४१५/२४१६/२४१७/२४१८/२४१९/२४२०/२४२१/२४२२/२४२३/२४२४/२४२५/२४२६/२४२७/२४२८/२४२९/२४३०/२४३१/२४३२/२४३३/२४३४/२४३५/२४३६/२४३७/२४३८/२४३९/२४४०/२४४१/२४४२/२४४३/२४४४/२४४५/२४४६/२४४७/२४४८/२४४९/२४५०/२४५१/२४५२/२४५३/२४५४/२४५५/२४५६/२४५७/२४५८/२४५९/२४६०/२४६१/२४६२/२४६३/२४६४/२४६५/२४६६/२४६७/२४६८/२४६९/२४७०/२४७१/२४७२/२४७३/२४७४/२४७५/२४७६/२४७७/२४७८/२४७९/२४८०/२४८१/२४८२/२४८३/२४८४/२४८५/२४८६/२४८७/२४८८/२४८९/२४९०/२४९१/२४९२/२४९३/२४९४/२४९५/२४९६/२४९७/२४९८/२४९९/२५००/२५०१/२५०२/२५०३/२५०४/२५०५/२५०६/२५०७/२५०८/२५०९/२५१०/२५११/२५१२/२५१३/२५१४/२५१५/२५१६/२५१७/२५१८/२५१९/२५२०/२५२१/२५२२/२५२३/२५२४/२५२५/२५२६/२५२७/२५२८/२५२९/२५३०/२५३१/२५३२/२५३३/२५३४/२५३५/२५३६/२५३७/२५३८/२५३९/२५४०/२५४१/२५४२/२५४३/२५४४/२५४५/२५४६/२५४७/२५४८/२५४९/२५५०/२५५१/२५५२/२५५३/२५५४/२५५५/२५५६/२५५७/२५५८/२५५९/२५६०/२५६१/२५६२/२५६३/२५६४/२५६५/२५६६/२५६७/२५६८/२५६९/२५७०/२५७१/२५७२/२५७३/२५७४/२५७५/२५७६/२५७७/२५७८/२५७९/२५८०/२५८१/२५८२/२५८३/२५८४/२५८५/२५८६/२५८७/२५८८/२५८९/२५९०/२५९१/२५९२/२५९३/२५९४/२५९५/२५९६/२५९७/२५९८/२५९९/२६००/२६०१/२६०२/२६०३/२६०४/२६०५/२६०६/२६०७/२६०८/२६०९/२६१०/२६११/२६१२/२६१३/२६१४/२६१५/२६१६/२६१७/२६१८/२६१९/२६२०/२६२१/२६२२/२६२३/२६२४/२६२५/२६२६/२६२७/२६२८/२६२९/२६३०/२६३१/२६३२/२६३३/२६३४/२६३५/२६३६/२६३७/२६३८/२६३९/२६४०/२६४१/२६४२/२६४३/२६४४/२६४५/२६४६/२६४७/२६४८/२६४९/२६५०/२६५१/२६५२/२६५३/२६५४/२६५५/२६५६/२६५७/२६५८/२६५९/२६६०/२६६१/२६६२/२६६३/२६६४/२६६५/२६६६/२६६७/२६६८/२६६९/२६७०/२६७१/२६७२/२६७३/२६७४/२६७५/२६७६/२६७७/२६७८/२६७९/२६८०/२६८१/२६८२/२६८३/२६८४/२६८५/२६८६/२६८७/२६८८/२६८९/२६९०/२६९१/२६९२/२६९३/२६९४/२६९५/२६९६/२६९७/२६९८/२६९९/२७००/२७०१/२७०२/२७०३/२७०४/२७०५/२७०६/२७०७/२७०८/२७०९/२७१०/२७११/२७१२/२७१३/२७१४/२७१५/२७१६/२७१७/२७१८/२७१९/२७२०/२७२१/२७२२/२७२३/२७२४/२७२५/२७२६/२७२७/२७२८/२७२९/२७३०/२७३१/२७३२/२७३३/२७३४/२७३५/२७३६/२७३७/२७३८/२७३९/२७४०/२७४१/२७४२/२७४३/२७४४/२७४५/२७४६/२७४७/२७४८/२७४९/२७५०/२७५१/२७५२/२७५३/२७५४/२७५५/२७५६/२७५७/२७५८/२७५९/२७६०/२७६१/२७६२/२७६३/२७६४/२७६५/२७६६/२७६७/२७६८/२७६९/२७७०/२७७१/२७७२/२७७३/२७७४/२७७५/२७७६/२७७७/२७७८/२७७९/२७८०/२७८१/२७८२/२७८३/२७८४/२७८५/२७८६/२७८७/२७८८/२७८९/२७९०/२७९१/२७९२/२७९३/२७९४/२७९५/२७९६/२७९७/२७९८/२७९९/२८००/२८०१/२८०२/२८०३/२८०४/२८०५/२८०६/२८०७/२८०८/२८०९/२८१०/२८११/२८१२/२८१३/२८१४/२८१५/२८१६/२८१७/२८१८/२८१९/२८२०/२८२१/२८२२/२८२३/२८२४/२८२५/२८२६/२८२७/२८२८/२८२९/२८३०/२८३१/२८३२/२८३३/२८३४/२८३५/२८३६/२८३७/२८३८/२८३९/२८४०/२८४१/२८४२/२८४३/२८४४/२८४५/२८४६/२८४७/२८४८/२८४९/२८५०/२८५१/२८५२/२८५३/२८५४/२८५५/२८५६/२८५७/२८५८/२८५९/२८६०/२८६१/२८६२/२८६३/२८६४/२८६५/२८६६/२८६७/२८६८/२८६९/२८७०/२८७१/२८७२/२८७३/२८७४/२८७५/२८७६/२८७७/२८७८/२८७९/२८८०/२८८१/२८८२/२८८३/२८८४/२८८५/२८८६/२८८७/२८८८/२८८९/२८९०/२८९१/२८९२/२८९३/२८९४/२८९५/२८९६/२८९७/२८९८/२८९९/२९००/२९०१/२९०२/२९०३/२९०४/२९०५/२९०६/२९०७/२९०८/२९०९/२९१०/२९११/२९१२/२९१३/२९१४/२९१५/२९१६/२९१७/२९१८/२९१९/२९२०/२९२१/२९२२/२९२३/२९२४/२९२५/२९२६/२९२७/२९२८/२९२९/२९३०/२९३१/२९३२/२९३३/२९३४/२९३५/२९३६/२९३७/२९३८/२९३९/२९४०/२९४१/२९४२/२९४३/२९४४/२९४५/२९४६/२९४७/२९४८/२९४९/२९५०/२९५१/२९५२/२९५३/२९५४/२९५५/२९५६/२९५७/२९५८/२९५९/२९६०/२९६१/२९६२/२९६३/२९६४/२९६५/२९६६/२९६७/२९६८/२९६९/२९७०/२९७१/२९७२/२९७३/२९७४/२९७५/२९७६/२९७७/२९७८/२९७९/२९८०/२९८१/२९८२/२९८३/२९८४/२९८५/२९८६/२९८७/२९८८/२९८९/२९९०/२९९१/२९९२/२९९३/२९९४/२९९५/२९९६/२९९७/२९९८/२९९९/३०००/३००१/३००२/३००३/३००४/३००५/३००६/३००७/३००८/३००९/३०१०/३०११/३०१२/३०१३/३०१४/३०१५/३०१६/३०१७/३०१८/३०१९/३०२०/३०२१/३०२२/३०२३/३०२४/३०२५/३०२६/३०२७/३०२८/३०२९/३०३०/३०३१/३०३२/३०३३/३०३४/३०३५/३०३६/३०३७/३०३८/३०३९/३०४०/३०४१/३०४२/३०४३/३०४४/३०४५/३०४६/३०४७/३०४८/३०४९/३०५०/३०५१/३०५२/३०५३/३०५४/३०५५/३०५६/३०५७/३०५८/३०५९/३०६०/३०६१/३०६२/३०६३/३०६४/३०६५/३०६६/३०६७/३०६८/३०६९/३०७०/३०७१/३०७२/३०७३/३०७४/३०७५/३०७६/३०७७/३०७८/३०७९/३०८०/३०८१/३०८२/३०८३/३०८४/३०८५/३०८६/३०८७/३०८८/३०८९/३०९०/३०९१/३०९२/३०९३/३०९४/३०९५/३०९६/३०९७/३०९८/३०९९/३१००/३१०१/३१०२/३१०३/३१०४/३१०५/३१०६/३१०७/३१०८/३१०९/३११०/३१११/३११२/३११३/३११४/३११५/३११६/३११७/३११८/३११९/३१२०/३१२१/३१२२/३१२३/३१२४/३१२५/३१२६/३१२७/३१२८/३१२९/३१३०/३१३१/३१३२/३१३३/३१३४/३१३५/३१३६/३१३७/३१३८/३१३९/३१४०/३१४१/३१४२/३१४३/३१४४/३१४५/३१४६/३१४७/३१४८/३१४९/३१५०/३१५१/३१५२/३१५३/३१५४/३१५५/३१५६/३१५७/३१५८/३१५९/३१६०/३१६१/३१६२/३१६३/३१६४/३१६५/३१६६/३१६७/३१६८/३१६९/३१७०/३१७१/३१७२/३१७३/३१७४/३१७५/३१७६/३१७७/३१७८/३१